

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Teatr powszechny-współczesność		8.0.11797	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Dramatu, Teatru i Widowisk			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Wiedza o teatrze	forma	stacjonarne
		moduł	organizacja i animacja działalności teatralnej
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Marta Cebera; dr Joanna Lisiewicz; dr Monika Żółko; prof. dr hab. Wojciech Owczarski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		6	
Ćw. audytoryjne		Semestr 2:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - przygotowanie do zajęć;	
Liczba godzin		15 godzin - przygotowanie referatu.	
Ćw. audytoryjne: 60 godz.		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
		Semestr 3:	
		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
		25 godzin - przygotowanie do zajęć;	
		10 godzin - przygotowanie referatu;	
		10 godzin - przygotowanie do egzaminu i sam egzamin.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza opracowań historycznych i teoretycznych, analiza i interpretacja manifestów artystycznych i tekstów krytycznych, analiza i interpretacja dramatów i spektakli teatralnych, prezentacja ustna przygotowana przez studentów - Analiza opracowań historycznych i teoretycznych, analiza i interpretacja manifestów artystycznych i tekstów krytycznych, analiza i interpretacja dramatów i spektakli teatralnych, prezentacja ustna przygotowana przez studentów, dyskusja - Analiza tekstów z dyskusją - Dyskusja - Praca w grupach		Sposób zaliczenia	
		- Zaliczenie na ocenę - Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny - ustna prezentacja podczas zajęć	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenia w semestrze 2 i 3 na podstawie: • aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego (40%); • przygotowania indywidualnej prezentacji lub projektu na temat stanowiący rozwinięcie zagadnień analizowanych na zajęciach (60%). Egzamin ustny w 3 semestrze polega na odpowiedzi na trzy pytania z listy tematów realizowanych podczas zajęć. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest wcześniejsze zaliczenie ćwiczeń.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	analiza opracowań historycznych i teoretycznych, analiza i interpretacja manifestów artystycznych i tekstów krytycznych, analiza i interpretacja dramatów i spektakli teatralnych	dyskusja	prezentacja ustna przygotowana przez studentów	egzamin ustny
	Wiedza			
K_W03			+	+
	Umiejętności			
K_U01	+	+	+	
K_U03	+	+	+	+
	Kompetencje społeczne			
K_K01	+		+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zaliczenie wszystkich częściowych zajęć z Teatru i dramatu współczesnego, poprzedzających aktualny etap realizacji przedmiotu (tj. student, który chce uczestniczyć w zajęciach z Teatru i dramatu współczesnego w semestrze 3, musi otrzymać zaliczenie po semestrze 2 itd.); w wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od tej zasady.

B. Wymagania wstępne

Zaliczenie semestru 2 wymagane jest, by kontynuować zajęcia w semestrze 3.

Cele kształcenia

Student zapoznaje się z najważniejszymi zjawiskami w obszarze teatru powszechnego od II wojny światowej do czasów współczesnych, wraz z ich uwarunkowaniami społeczno-politycznymi (uwarunkowania historycznokulturowe; tendencje estetyczne; organizacja życia teatralnego; wybitni twórcy).

Rozwija umiejętności analizy i interpretacji dzieła teatralnego oraz rozumienia podstawowych konwencji i gatunków teatru.

Treści programowe

Problematyka zajęć:

Semestr 2:

- Teatr Okrucieństwa Antonina Artauda jako inspiracja dla Drugiej Reformy Teatru.
- Teatr Święty (Peter Brook).
- Teatr Ceremonialny (Jean Genet).
- Teatr epicki (Bertolt Brecht).
- Teatr absurdu (Samuel Beckett, Eugéne Ionesco).
- Royal Court i „nowa fala” w dramacie brytyjskim (John Osborne, Edward Bond, Arnold Wesker).
- Teatr dokumentalny (Teatr Aktualny Petera Weissa, verbatim drama).
- Drugie pokolenie absurdystów: Harold Pinter, Thomas Bernhard, Bernard-Marie Koltès).

Semestr 3:

- Sztuka inscenizacji (Peter Stein, Peter Brook, Ariane Mnouchkine, Giorgio Strehler, Luca Ronconi).
- Nowy brutalizm (Mark Ravenhill, Sarah Kane, Marius von Mayenburg).
- Teatr fekalny (Werner Schwab).
- „Teatr w dobie przyspieszenia” (Thomas Ostermeier i nowy realizm).
- Naturalizm w świecie symulaków (Frank Castorf).
- „Estetyka per formatywności” i nowe pojęcie reprezentacji (René Pollesch, Alvis Hermanis).

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący weryfikuje bądź ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- A. Artaud, Teatr i jego sobowtór, przeł. J. Błoński, Warszawa 1978.
- B. Brecht, Wartość mosiądzu, Warszawa 1975.
- P. Brook, Pusta przestrzeń, przeł. W. Kalinowski, Warszawa 1977.
- M. Kędziński, Widziane i słyszane. Twórczość Samuela Becketta wobec irytującego dylematu istnienia, „Kwartalnik Artystyczny” 1996, nr 4.

- M. Sugiera, [wstęp do rozdz. II:] Anglia, [w:] O dramacie. Źródła do dziejów europejskich teorii dramatycznych. Od Sartre'a do Mrożka, red. E. Udalska. Warszawa 1997.
- M. Sugiera, Potomkowie króla Ubu. Szkice o dramacie francuskim, Kraków 2002.
- M. Sugiera, W cieniu Brechta. Niemieckojęzyczny dramat powojenny 1945-1995, Kraków 1999.
- Teatr-dokument-rzeczywistość, [w:] tenże, W poszukiwaniu realności. Przemiany formy dramatycznej końca XX wieku a nowe mimesis, Kraków 2006.
- P. Weiss, Notatki o teatrze faktu, przeł. M. Leyko [w:] O dramacie. Źródła do dziejów europejskich teorii dramatycznych. Od Sartre'a do Mrożka, red. E. Udalska. Warszawa 1997.
- M. Borowski, Nieznośna realność fantazmatu; Cieleśność cyberprzestrzeni [w:] tenże, W poszukiwaniu realności. Przemiany formy dramatycznej końca XX wieku a nowe mimesis, Kraków 2006.
- M. Lachman, Brzytwą po oczach. Młodzi doświadczeni w angielskim i irlandzkim dramacie lat dziewięćdziesiątych, Kraków 2007.
- Kulturowe konteksty dramatu współczesnego, red. M. Bartosiak, M. Leyko, Kraków 2008.
- M. T. Ostermeier, Teatr w dobie przyśpieszenia, przeł. K. Wielga, „Didaskalia” 2000, nr 36.
- M. Sugiera, Realne światy/możliwe światy. Niemiecki dramat ostatniej dekady (1995-2004), Kraków 2005.
- Teatr i postęp, red. J. Ciechowicz, J. Puzyna-Chojka, Szczecin 2009.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- S. Beckett, Dramaty: wybór, tłum. A. Libera, wstęp: A. Libera, Wrocław 1995.
- B. Brecht, Dramaty, t.1-2, Warszawa 1979. J. Genet, Teatr, Warszawa 1970.
- E. Ionesco, Teatr, t. 1-2, Warszawa 1967.
- T. Bernhard, Dramaty, t. 1-2, Kraków 2001, 2004.
- H. Pinter, Komedie zagrożeń, Sulejówek 2006.
- P. Weiss, Męczeństwo i śmierć Jean-Paul Marata przedstawione przez Zespół Aktorski Przytułku w Charenton pod kierownictwem pana de Sade, przeł. A. Wirth, „Dialog” 1965, nr 1.
- E. Jelinek, Nora. Clara S. Zajazd, Kraków 2004.
- S. Kane, Miłość Fedry, przeł. M. Semil, „Dialog” 1999, nr 9.
- M. von Mayenburg, Ogień w głowie, przeł. J. Diduszko, „Dialog” 1999, nr 9.
- Na Manhattanie i gdzie indziej. 10 sztuk niemieckich, t. 1-2, Kraków 2007.
- R. Pollesch, Trylogia z Prateru, przeł. K. Zajas, Kraków 2005.
- M. Ravenhill, Polaroidy, przeł. M. Semil, „Dialog” 2001, nr 5-6.
- W. Schwab, Prezydentki. Korowód. Antyklmaks, przeł. M. Muskała, Kraków 1999. [tu: Moja psia twarz, Czarujący korowód]
- Słownik dramatu nowoczesnego i najnowszego, red. J.-P. Sarrazac, przeł. M. Borowski, M. Sugiera, Kraków 2007.
- Wielość teatrów. Antologia najnowszych sztuk niemieckich, t. 1-2, Kraków 2005.

B. Literatura uzupełniająca

- J. L. Styan, Współczesny dramat w teorii i scenicznej praktyce, Wrocław 1975.
- P. Szondi, Teorie współczesnego dramatu 1880-1950, Warszawa 1950.
- M. Semil, E. Wyśińska, Słownik współczesnego teatru: twórcy, teatry, teorie, Warszawa 1980, 1991.
- H. Kipphardt, Nasz brat Eichmann, przeł. D. Żmij-Zielińska, „Dialog” 1983, nr 8.
- G. Schmidt, A. Veisel, Kop, „Dialog” 2007, nr 1.
- E. Fischer-Lichte, Estetyka performatywności, przeł. M. Borowski, M. Sugiera, Kraków 2008.
- Interpretacje dramatu. Dyskurs, postać, gender, red. W. Baluch, M. Radkiewicz, A. Skolasińska, J. Zając, Kraków 2002.
- S. Kane, Complete Plays, London 2001.
- H.-T. Lehmann, Teatr postdramatyczny, Kraków 2004.
- H.-T. Lehmann, Od sensu do sensualności, „Didaskalia” 2002, nr 51-52.
- Lepsi! i cztery inne kawałki dramatyczne z dzisiejszej Rosji, oprac. K. Kopka, Gdańsk 2003.
- H. Müller, Makbet. Hamletmaszyna. Anatomia Tytusa, przeł. J. Buras, E. Jeleń, M. Muskała, Kraków 2000.
- Oblicza realizmu, red. M. Borowski, M. Sugiera, Kraków 2007.
- Sierz, In-Yer-Face Theatre. British Drama Today, London 2001.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W03 K_U01, K_U03 K_K01	K_W03 Student: • potrafi rozpoznać różne formy sztuk widowiskowych ww współczesnym teatrze powszechnym i dobrać właściwe metody i narzędzia ich analizy i interpretacji (K_W03)
	<b style="background-color: #e1f5fe;">Umiejętności K_U01, K_U03 Student: • potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje o współczesnym teatrze powszechnym z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych z zakresu nauk o sztukach widowiskowych i plastycznych (K_U01);

- potrafi rozpoznać różne formy sztuk widowiskowych charakterystycznych dla współczesnego teatru powszechnego i dobrać właściwe metody i narzędzia ich analizy i interpretacji (K_U03).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01

Student:

- rozumie potrzebę nieustannego pogłębiania i aktualizowania kwalifikacji zawodowych w zakresie wiedzy o współczesnym teatrze powszechnym, w tym zwłaszcza aktywnego śledzenia bieżącego życia za granicą oraz czytania najnowszych publikacji poświęconych teatrowi (K_K01).

Kontakt

marta.cebera@ug.edu.pl